

Repliker

"Vi välkomnar försvarsministerns klarlägganden"

PUBLICERAD 15:45

SLUTREPLIK DN DEBATT 4/5. Försvarsministerns tydliga försäkran om försvarssamarbetenas natur rycker undan grunden för Försvarsmaktens slutsats att militära samarbeten skulle "starkt försämrats" eller utsättas för en "starkt negativ påverkan" om Sverige tillträder konventionen om förbud mot kärnvapen, skriver Rolf Ekéus, Lars Ingelstam och Thomas Jonter.

Vi uttrycker i vår artikel oro för att Sverige genom en rad, var för sig odramatiska, beslut har hamnat ett nära beroende av Natos kärnvapenbeväpning. Vi bygger vår argumentation på en noggrann läsning av Försvarsmaktens remissvar om ett kärnvapenförbud, och en viss kännedom om hur Nato-samarbetet utvecklats under tjugofem år. Försvarsminister Peter Hultqvist (S) har replikerat på vår artikel. Vi har tre kommentarer:

1 Försvarsministern bekräftar i starka och tydliga ordalag att den svenska positionen vad gäller nedrustning och icke-spridning ligger fast, liksom vår militära alliansfrihet. Detta är en viktig markering, eftersom Hultqvists kända invändningar (se nedan) mot förbudsavtalet av många debattörer tagits till intäkt för att nedrustning är omöjlig och alliansfriheten i praktiken övergivits.

2 Vidare slår Hultqvist fast att inget av Sveriges militära samarbeten omfattar kärnvapen. Påståendet att vi har ett "nära beroende av Natos kärnvapenbeväpning" är enligt honom felaktigt. Vi är inte ute efter att "vinna" en debatt. Tvärtom: vi välkomnar givetvis detta klarläggande.

Hur det i sin tur förhåller sig till vad Försvarsmakten faktiskt skriver får väl redas ut direkt mellan myndigheten och dess ansvariga statsråd. Vad vi däremot kan konstatera är att övningar, materielsamarbeten, utbildningar med mera i många år har förberetts och genomförts i en miljö där – som Försvarsmakten uttrycker det – det finns en "implicit nukleär dimension" och "nukleära frågor är en integrerad del av verksamheter och förmågor".

Det är ett mycket gott betyg åt dem som företrätt Sverige i otaliga möten och tusentals timmar av sammanträden att de tydligen vunnit framgång och respekt för Sveriges hållning.

Försvarsministern kan nu med hela tyngden av sitt ämbete försäkra oss, riksdagen och svenska folket att "inga samarbeten" innefattar kärnvapen.

3 Försvarsmakten påstår att militära samarbeten skulle "starkt försämrats" eller utsättas för en "starkt negativ påverkan" om Sverige tillträder förbudskonventionen. Detta är svårt att förstå.

Försvarsministerns tydliga försäkran om samarbetenas natur rycker undan grunden för sådana drastiska slutsatser.

Svenska förhandlarnas integritet och tydlighet måste ha gjort stort intryck på samarbetsparternas företrädare. Under många år har dessa fått bekräftat att Sverige håller ett avstånd till kärnvapenbeväpning. Förbudskonventionen kommer inte på något avgörande sätt att ändra på detta.

Däremot kan, som flera remissinstanser påpekat, vissa formuleringar till exempel om "dubbel användning" behöva justeras: så har skett med andra konventioner. Försvarsministern slog på hösten 2017 fast att förbudskonventionens inverkan på våra försvars- och säkerhetspolitiska samarbeten måste klargöras.

Nu tycks detta ha skett, paradoxalt nog delvis genom de iakttagelser vi gjort i vår artikel och den förnyade granskning som Försvarsministern torde ha genomfört under den gångna veckan. Det förefaller nu klart att han ansluter sig till den hållning som regeringen intog inför förhandlingen 2017 och som kom till uttryck i Sveriges ja-röst till förbudskonventionen den 7 juli 2017.

DN Debatt. 4 maj 2019

Debattartikel

Rolf Ekéus, Lars Ingelstam och Thomas Jonter, Svenska Pugwash:

"Remissvar visar att Sverige nu accepterar kärnvapen"

Repliker

Peter Hultqvist (S), försvarsminister:

"Sverige agerar för nedrustning och icke-spridning av kärnvapen"

Slutreplik från Rolf Ekéus, Lars Ingelstam och Thomas Jonter:

"Vi välkomnar försvarsministerns klarlägganden"

Rolf Ekéus, ambassadör **Lars Ingelstam**, professor emeritus i Teknik och social förändring **Thomas Jonter**, professor i Internationella relationer *Artikelförfattarna är verksamma inom fredsrörelsen Svenska Pugwash*